

2023
**VUOSI-
SUUNNITELMA**

Elinvoima- ja
osaamislautakunta

**ELINVOIMA- JA
OSAAMISLAUTAKUNTA**
Vuosisuunnitelman raportointi
huhtikuu 2023

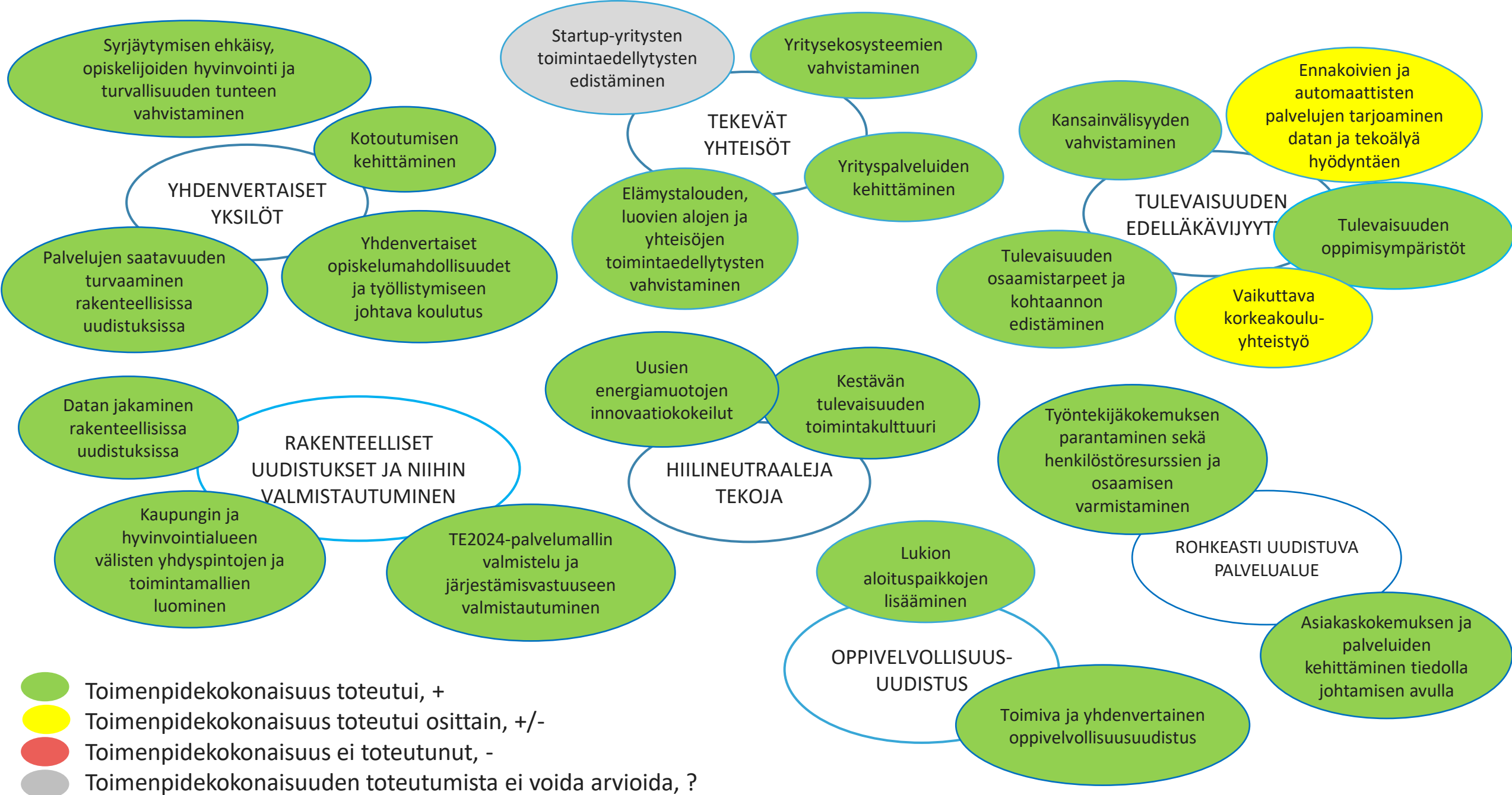
Vuosisuunnitelma

- Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toteutetaan palvelusuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Lisäksi vuosisuunnitelmalla toimeenpannaan pormestariohjelman sisältöjä.
- Vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen kyseisenä vuonna toteutettavista toimenpiteistä, taloudesta, riskeistä, hankinnoista sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.
- Vuosisuunnitelma laaditaan syksyisin osana toiminnan ja talouden prosessia ja hyväksytään lautakunnassa vuoden loppuun mennessä.

PORMESTARIOHJELMA

ELINVOIMA- JA OSAAMISLAUTAKUNNAN PALVELUSUUNNITELMA 2022-2025 – TOIMENPIDEKOKONAISUUKSIEN ETENEMINEN 1-4/2023

PAINOPISTE:
Yhdenvertaiset yksilöt

Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

Keskeiset poikkeamat

- Tredulla ei ole käytössään kouluvalmentajan palveluita ja pienryhmäohjauksen kehittäminen edellyttää lisärahoitusta.

PAINOPISTE: Tekevät yhteisöt

Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

Keskeiset poikkeamat

- Startup-yritysten toimintaedellytysten edistämisen toimenpiteet ovat käynnistyneet odotetun mukaisesti. Poikkeamana on tunnistettu globaaleista kriiseistä johtunut maailmanlaajuinen startup-yritysten määrän lasku, jolla odotetaan olevan vaikutuksia myös Tampereen alueella. Kriisien ohella pula osaajista vaikuttaa tällä hetkellä sekä stratupien määrän kehitykseen että niiden kasvumahdollisuuksiin.
- Cityzone-alustaa on kehitetty alkuvuodesta 2023 yhdessä Demolan kanssa. Vielä ei ole päätetty millaisella mallilla kaupunki edistää haastepohjaista startup-yrittäjyyden edistämistä.

PAINOPISTE: Hiilineutraaleja tekoja

Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

Keskeiset poikkeamat

- Ei raportoitavaa

PAINOPISTE: Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

Keskeiset onnistumiset

- Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuutta hakeutua TAMKin opiskelijoiksi väyläopintojen kautta. Väyläopinnot järjestetään sekä tekniikan aloille että hoitotyöhön. Ensimmäiset väyläopinnot järjestetään keväällä 2024 ja ne ovat herättäneet paljon kiinnostusta lukiolaisissa. Väyläopintojen valmistelutyö TAMKin kanssa on hyvässä vauhdissa.

Keskeiset poikkeamat

- Tietovarantoja ja tekoälyä hyödyntävä TraIAning Trail ESR+ -hankekokonaisuus ei edennyt rahoitushakuvaiheeseen Oulun kaupungin vetäytyttyä hankevalmistelusta. Hankkeen suunnitteluvaihe keskeytettiin, sillä rahoitushaun aikaikkunasta johtuen uutta hankekumppanikaupunkia ei ehditty enää hakemaan.
- Yhteisen TKI-toiminnan kehittäminen. Toimenpiteet painottuvat syksylle ja niiden toteutumista ei voida sen vuoksi vielä arvioida.
- Opiskelijaystävällisyysohjelman toimeenpano. Kaikkia valittuja toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuuden arviointeja ei todennäköisesti ehditä toteuttamaan vuoden loppuun mennessä.
- Kaupungin ja korkeakouluyhteisön välisen tutkimusyhteistyömallin toimeenpano. TKI-kehittämisasiantuntijan rekrytointi on siirtynyt syksyyn. Mallin toteuttamisen askelmerkit ovat kuitenkin jo selvillä.

PAINOPISTE:
Oppivelvollisuus uudistus

Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

Keskeiset poikkeamat

- Ei raportoitavaa

PAINOPISTE:
Rohkeasti uudistuva palvelualue

Keskeiset onnistumiset

- Työntekijäkokemuksen parantaminen sekä henkilöstöressurssien ja osaamisen varmistaminen: Kunta10- tulokset on käsitelty yhdessä henkilöstön ja kehityskohteet on valittu sekä näiden eteen on lähdetty tekemään toimenpiteitä.

Keskeiset poikkeamat

- Ei raportoitavaa

PAINOPISTE:
Rakenteelliset
uudistukset ja niihin
valmistautuminen

Keskeiset onnistumiset

- Ei raportoitavaa

Keskeiset poikkeamat

- Yhteisten yhdyspintapalvelujen luominen työllisyyspalvelujen ja hyvinvointialueen välillä ei ole edennyt suunnitellusti. TYP-sopimus on teknisiltä osiltaan valmis hyväksyttäväksi, mutta hyvinvointialue ei ole kyennyt osoittamaan toimintaan olemassa asiakasmäärä ja toiminnan luonne huomioiden riittävää resursointia. Tästä johtuen TYP-sopimusta ei ole saatu aikaiseksi. Vaikka toiminta on jatkunut sopimuksettomassa tilassa, yhdyspintapalveluja ja toimintamalleja ei ole voitu kehittää sopimuksen pohjalta.

Talous

1-4/2023

Käyttötalous, toteuma 1-4 2023 ja tilinpäätösennuste

	Tot. 2023 1-4	TP 2022	VS 2023	TP 2023 Enn.	Ero Enn. / VS TP 2023
	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR	* 1.000 EUR
▼ Toimintatuotot	39.524	113.037	121.741	121.661	-80
▪ Myyntituotot	36.400	100.928	109.010	109.192	182
▪ Maksutuotot	62	671	558	558	
▪ Tuet ja avustukset	2.915	10.685	11.756	11.494	-262
▪ Vuokratuotot	73	447	377	377	
▪ Muut toimintatuotot	73	306	40	40	
▼ Toimintakulut	-65.622	-205.001	-223.309	-222.143	1.166
▼ Henkilöstökulut	-33.905	-107.422	-116.365	-115.636	729
▪ Palkat ja palkkiot	-27.161	-87.715	-93.417	-92.771	646
▼ Henkilösivukulut	-6.744	-19.707	-22.948	-22.864	83
▪ Eläkekulut	-5.675	-16.436	-19.232	-19.138	94
▪ Muut henkilösivukulut	-1.068	-3.271	-3.715	-3.726	-11
▪ Palvelujen ostot	-9.793	-34.128	-40.720	-40.127	593
▪ Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2.354	-7.169	-7.870	-8.007	-137
▪ Avustukset	-9.688	-29.621	-28.001	-28.000	1
▪ Vuokratulut	-9.560	-26.059	-29.416	-29.436	-20
▪ Muut toimintakulut	-322	-601	-937	-937	
▼ TOIMINTAKATE	-26.098	-91.964	-101.568	-100.482	1.086
▶ Rahoitustuotot ja -kulut	7	-4			
▼ VUOSIKATE	-26.091	-91.968	-101.568	-100.482	1.086
▶ Poistot ja arvonalentumiset	-438	-1.162	-1.687	-1.687	
▪ TILIKAUDEN TULOS	-26.528	-93.130	-103.255	-102.169	1.086
▪ TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-26.528	-93.130	-103.255	-102.169	1.086

- Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakate toteutui tammi-huhtikuussa 5,2 milj. euroa kauden vuosisuunnitelmaa pienempänä. Toimintatuotot toteutuivat 1,4 milj. euroa suunniteltua pienempinä ja toimintakulut 6,6 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Toimintatuotoissa palkkatuet sekä ammatillisen koulutuksen projektien saamat avustukset ovat toteutuneet suunniteltua pienempinä. Toimintakulujen osalta suurimmat poikkeamat kohdistuvat etenkin henkilöstömenoihin ja palvelujen ostoihin.
- Tilinpäätösennusteen mukaan lautakunnan toimintakate toteutuu 1,1 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempänä.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,1 milj. euroa ja toimintakulujen 1,2 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempinä.
- Henkilöstökulujen ennuste alittaa suunnitellun 0,7 milj. euroa. Palveluryhmätasolla henkilöstökulujen ennusteeseen sisältyy alitusta etenkin Työllisyys- ja kasvupalveluissa ja ylitystä lukiokoulutuksessa palkkaratkaisun vaikutusten vuoksi.
- Palvelujen ostojen ennuste alittaa vuosisuunnitelmaa 0,6 milj. euroa, koska Työllisyys- ja kasvupalveluista maksettavat yritysten rekrytuet ovat toteutumassa suunniteltua pienempinä.
- Avustuksiin sisältyvä työmarkkinatuen kuntaosuus on tämän hetken arvion mukaan toteutumassa budjetin mukaisesti 24,5 milj. euronä.

Investoinnit, toteuma 1-4 2023 ja tilinpäätösennuste

Investoinnit (1 000 euroa)	Tot 1-4 / 2023	TP 2022	VS 2023	TP Enn 2023	TP Enn 23 / VS 2023
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)					
Bruttoinvestoinnit	15	-15	-1 240	-1 240	0
Ammatillinen koulutus					
Bruttoinvestoinnit	-381	-2 311	-2 377	-1 977	400
Pysyvien vastaavien luovutustulot	23	58	0	0	0

- Elinvoima- ja osaamislautakunnan vuosisuunnitelmaan sisältyy nettoinvestointeja yhteensä 3,6 milj. euroa. Investoinnit koostuvat erikseen sitovista ammatillisen koulutuksen investoinneista sekä lukiokoulutuksen ensikertaisesta kalustamisesta. Ammatillisen koulutuksen investointisuunnitelma sisältää 1,6 milj. euron kone- ja laitehankinnat sekä Silta-kampuksen ensikertaisen kalustamisen uudelleen budjetoidut 0,8 milj. euron hankinnat. Lukiokoulutuksen suunnitellut investoinnit 1,24 milj. euroa liittyvät Pyynikintie2 remontoitujen tilojen ensikertaiseen kalustamiseen.
- Investointeja on tammi-huhtikuussa toteutettu 0,4 milj. eurolla kohdistuen Ammatillisen koulutuksen palveluryhmään.
- Nettoinvestointien tilinpäätösennuste on 3,2 milj. euroa, joka on 0,4 milj. euroa vuosisuunnitelmaa vähemmän. Ammatillisen koulutuksen osalta ensikertaiseen kalustamiseen varattua määrärahaa arvioidaan jäävän käyttämättä tämän verran. Lukiokoulutuksen osalta tämänhetkisen tiedon mukaan Pyynikintie 2:n remontoituvat tilat valmistuvat tämän vuoden aikana, minkä myötä lukiokoulutuksen investointien ennuste on budjetin mukainen.

Ammatillinen koulutus

Ammatillinen koulutus, tuloslaskelma (1000 euroa)	Kauden toteuma (kum)	TP 2022	VS 2023	ERO ENN	
				ENN 2023	/VS 2023
Toimintatuotot	35 782	104 282	107 847	107 970	123
Toimintakulut	-33 317	-102 103	-106 350	-106 473	-123
TOIMINTAKATE	2 465	2 178	1 497	1 497	0
Rahoitustuotot ja -kulut	1	3	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-438	-1 162	-1 497	-1 497	0
TILIKAUDEN TULOS	2 029	1 019	0	0	0

- Ammatillisen koulutuksen tammi-huhtikuun toteutunut tilikauden tulos oli 2,0 milj. euroa, joka on 0,9 milj. euroa kauden vuosisuunnitelmaa parempi. Ammatillisen koulutuksen palveluryhmän osalta henkilöstökulujen toteuma alittaa kauden vuosisuunnitelman 0,9 milj. euroa, koska mm. palkkaratkaisun vaikutukset ja tietyt jaksotuskirjaukset eivät vielä näy toteumassa. Palvelujen ostot ovat toteutuneet 0,3 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempänä.
- Tilinpäätösennusteen mukaan Ammatillisen koulutuksen vuoden 2022 tilikauden tuloksen arvioidaan toteutuvan suunnitellusti nollatuloksena. Palkkaratkaisun lisäkustannusvaikutukset ovat arviolta 1,0 milj. euroa ja tavoitteena on saada lisäkustannukset katettua budjetin sisällä. OKM avaa syyskuussa vuoden 2023 toisella lisäsuoritepäätöksellä jaettavaa rahoitusta koskevan haun, jossa haetaan rahoitusta akuutteihin tarpeisiin. Rahoitus jaetaan opiskelijavuosina ja tarvittaessa perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Tredun valtionosuustulon perusteena oleva tavoitteellinen opiskelijavuositavoite on ylittymässä, joten on todennäköistä, että lisäsuoritepäätöksellä saadaan lisärahoitusta vuodelle 2023.

Lukiot

Lukiot, tuloslaskelma (1000 euroa)	Kauden toteuma (kum)				ERO ENN /VS 2023
		TP 2022	VS 2023	ENN 2023	
Toimintatuotot	421	1 305	1 569	1 569	0
Toimintakulut	-10 338	-33 101	-36 526	-36 836	-310
TOIMINTAKATE	-9 916	-31 796	-34 957	-35 267	-310

- Lukiokoulutuksen toimintakate toteutui tammi-huhtikuussa -9,9 milj. eurona, joka on 0,7 milj. euroa kauden suunnitelmaa pienempi.
- Tilinpäätösennusteessa toimintakatteen ennuste on -35,3 milj. euroa ja sen arvioidaan ylittävän vuosisuunnitelma 0,3 milj. eurolla. Ylitys kohdistuu henkilöstökuluihin ja aiheutuu palkkaratkaisun vaikutuksista. Edelliseen vuoteen nähden lukiokoulutuksen toimintakate on kasvamassa 3,5 milj. euroa etenkin oppivelvollisuuden laajenemisen seurauksena.

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Työllisyys- ja kasvupalvelut(1000 euroa)	Kauden toteuma (kum)	TP 2022	VS 2023	ENN 2023	ERO ENN
					/VS 2023
Toimintatuotot	3 176	6 712	11 482	11 214	-269
Toimintakulut	-17 950	-55 595	-63 772	-62 086	1 686
TOIMINTAKATE	-14 774	-48 883	-52 289	-50 872	1 417

- Työllisyys- ja kasvupalveluiden tammi-huhtikuun toimintakate toteutui 2,4 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Toimintatuotot toteutuivat 0,9 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Toimintakulut toteutuivat 3,3 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Henkilöstökulut ovat toteutuneet suunniteltua pienempänä, koska palkkatuki uudistus siirtyi vuodenvaihteesta heinäkuun alkuun ja lisäksi kaikkia suunniteltuja tehtäviä ei olla saatu täytettyä heti vuoden alusta.
- Työllisyys- ja kasvupalveluiden toimintakatteen ennuste on 1,4 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempi. Henkilöstökulut ovat alittamassa vuosisuunnitelman 1,1 milj. euroa. Palkkatuen lainsäädännön uudistuksen piti tulla voimaan vuodenvaihteessa, mutta voimaantulo on siirtynyt heinäkuun alkuun 2023. Tästä johtuen tarve palveluohjaajien rekrytoinnille ei ole realisoitunut. Lisäksi kaikkia tehtäviä ei olla saatu täytettyä heti vuoden alusta lähtien. Palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaan nähden 0,6 milj. euroa pienempinä. Kaupungin omat yrityksille ja yhdistyksille suunnattujen työllistämistukien (rekrytuot) ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaan nähden 0,6 milj. euroa pienempinä mm. työvoimapulatilanteen vuoksi.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelut (1000 euroa), Kauden sis. Älykaupunki kaupunkilaisille ohjelma	toteuma (kum)	TP 2022	VS 2023	ENN 2023	ERO ENN
					/VS 2023
Toimintatuotot	7	22	0	7	7
Toimintakulut	-1 671	-4 357	-5 157	-5 165	-8
TOIMINTAKATE	-1 664	-4 335	-5 157	-5 159	-2

- Elinkeinopalvelut -palveluryhmän tammi-huhtikuun toimintakate on toteutunut 55 teur vuosisuunnitelmaa pienempänä. Elinkeinopalvelut -yksikön palveluiden ostot ovat hieman alittuneet. Älykaupunki kaupunkilaisille kehitysohjelman henkilöstökulut ja palveluiden ostot ovat alittuneet yhteensä n. 0,11 milj. euroa selittyen uusien rekrytointien sekä palveluiden ostojen kustannusten painottumisesta vasta myöhäisimmille raportointikuukausille.
- Tilinpäätösennusteessa palveluryhmän toimintakate on lähes vuosisuunnitelman mukainen. Henkilöstökustannusten ennusteessa on huomioitu palkkaratkaisun vaikutus, jonka vuoksi henkilöstömenojen arvioidaan ylittyvän 9 teur. Myös 6Aika koordinaatiorahankkeen toimintatuottojen ennustetta on nostettu 7 teur vuodelle 2023 jäävän tulosvaikutuksen vuoksi.
- Palveluryhmään sisältyvän Älykaupunki kaupunkilaisille kehitysohjelman osalta toimintakatteen ennuste on vuosisuunnitelman mukainen.

Vetovoima ja edunvalvonta

Vetovoima ja edunvalvonta(1000 euroa), sis. Elämystalouden kehitysohjelma	Kauden toteuma (kum)	TP 2022	VS 2023	ENN 2023	ERO ENN
					/VS 2023
Toimintatuotot	27	584	506	565	59
Toimintakulut	-1 523	-5 484	-6 129	-6 208	-78
TOIMINTAKATE	-1 496	-4 900	-5 623	-5 642	-19

- Vetovoima ja edunvalvonta -palveluryhmän tammi-huhtikuun toteutunut toimintakate on n. 0,4 milj. vuosisuunnitelmaa pienempi. Palvelujen ostot ovat alittuneet yhteensä n. 0,3 milj. euroa johtuen pääosin tapahtumapalvelujen hankintojen ja oman palvelutuotannon kustannusten (esim. Kesäkeidas, Valoviikkojen avajaiset ja Joulutori) painottumisesta vasta myöhäisemmille raportointikuukausille.
- Tilinpäätösennusteessa palveluryhmän toimintakate on lähes vuosisuunnitelman mukainen. Henkilöstökustannusten ennusteessa on huomioitu palkkaratkaisun vaikutus. Palveluryhmän toimintakateen arvioidaan tämän vuoksi ylittyvän 19 teur. Tapahtumapalveluiden henkilöstömenojen ennusteessa on huomioitu jääkiekon MM-kisojen järjestämisestä johtuva henkilöstökustannusten lisäys 59 teur. Myös toimintatuottojen ennustetta on nostettu vastaavalla summalla, koska nämä kustannukset laskutetaan edelleen kaupungin suur tapahtumat -yksiköltä.
- Palveluryhmään sisältyvän Elämystalouden kehitysohjelman osalta toimintakateen ennuste on vuosisuunnitelman mukainen.

Strateginen hankekehitys

Strateginen hankekehitys palveluryhmä	Kauden toteuma (kum)	TP 2022	VS 2023	ENN 2023	ERO ENN
					/VS 2023
Toimintatuotot	110	132	336	336	0
Toimintakulut	-824	-4 361	-5 375	-5 375	0
TOIMINTAKATE	-713	-4 229	-5 039	-5 039	0

- Strateginen hankekehitys -palveluryhmän kokonaisuus muodostuu Viiden tähden keskustan ja Hiedanrannan kehitysohjelmien elinvoima- ja osaamislautakunnan alaisesta toiminnasta. Palveluryhmän toimintakate on tammi-huhtikuussa toteutunut 1,0 milj. euroa kauden vuosisuunnitelmaa pienempänä. Kehitysohjelmien projektien hankinnat kohdistuvat loppuvuoteen.
- Tilinpäätösennuste on vuosisuunnitelman mukainen.

Riskienhallinta

1-4/2023

Vetovoima ja edunvalvonta

Riskin lähde	Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	↕
Edunvalvonta	Yhteiskunnallinen tai taloudellinen yllättävä muutos	20	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	↘
Talouden rakenteellinen tasapaino	Resurssien puute suhteessa tavoitteisiin	12	Riittävä	Heinämäki Anna-Kaisa	Seurannassa	↘
Ilmastonmuutos	Kulutus- ja liikumistapojen muutos	12	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	↘
Pandemia	Muuttuva turvallisuusympäristö ja elinkeinorakenne	12	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	↘

Merkittävimpien riskien hallinta, keskeiset nostot

Vetovoima ja edunvalvonta -palveluryhmän riskiprofiili on päivitetty helmikuussa 2023. Korkeimman riskitason lähteitä ovat edunvalvonta, talouden rakenteellinen tasapaino, ilmastonmuutos ja pandemia.

Yhteiskunnallinen tai taloudellinen yllättävä muutos

Voi muuttaa edunvalvonta prioriteetteja ja edunvalvonnan tavoitteiden läpivientiä muuttuneiden turvallisuusuhkien tai energiakriisin myötä. Hallintakeinot: Päätöksenteon johdonmukaisuus, oikeat ja riittävät vaikuttavuustiedot päätöksentekoon. Toimintaympäristön jatkuva ennakointi. Hallitusohjelmaan ja sen toimeenpanoon vaikuttaminen. Tehokas vaikuttajaviestintä. Organisaation sisäisesti tiedon vaihto ja ymmärryksen lisääminen.

Resurssien puute suhteessa tavoitteisiin

Elämystalouden ja korkeakouluyhteistyön kehittämisen tavoitteiden saavuttaminen vaarantuu, jos lupaukset ja niiden toteutus eivät kohtaa. Vaikean taloustilanteen myötä kumppaneiden sitoutuminen yhteistyöhön vaarantuu. Hallintakeinot: kumppanuus ja yhteistyö, luovat ratkaisut ja selkeä tavoite asetanta.

Kulutus- ja liikumistapojen muutos

Vaikutukset kaupungin kansainvälistymistavoitteisiin sekä matkailun ja tapahtumien kehittämiseen. Hallintakeinot: kestävän kehityksen ja resilienssin huomioiminen tapahtumien järjestämisessä, lähimatkailun ja kestävän matkailun edistäminen.

Muuttuva turvallisuusympäristö ja elinkeinorakenne

Elämystalouden ja erityisesti suur tapahtumien tavoitteiden saavuttaminen vaarantuu, jos toimintaympäristöä ei koeta riittävän turvalliseksi. Pandemia-aallon jatkuminen tai uusi terveyteen vaikuttava turvallisuusuhka lamaannuttaa merkittävän osan toiminnoista. Toimintaan kohdistuvat rajoitukset aiheuttavat merkittävät aluetaloudelliset vaikutukset. Hallintakeinot: kaikessa toiminnassa huomioidaan tarvittaessa vaihtoehtoinen tapa järjestää toimintoja tai varaudutaan erilaisten toimien ja tapahtumien siirtämiseen tai jäädyttämiseen sekä elinkeinorakenteen elpymiseen.

Elinkeinopalvelut

Riskin lähde	Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	↕
Ilmastonmuutos	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat vaikutukset kaupungin toimintaympäristöön, puutteellinen resilienssi ja kyky toimia ennakoivasti.	16	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	⬇️
Muuttuva turvallisuusympäristö	Yritysten toimintaan häiriöitä, jonka seurauksena verotulojen aleneminen	12	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	⬆️

Merkittävimpien riskien hallinta, keskeiset nostot

Elinkeinopalvelut -palveluryhmän riskiprofiili on päivitetty huhtikuussa 2023. Korkeimman riskitason lähteitä ovat ilmastonmuutos ja muuttuva turvallisuusympäristö.

Toimintaympäristön heikkeneminen

Ilmastonmuutoksen aiheuttamat vaikutukset kaupungin toimintaympäristöön, puutteellinen resilienssi ja kyky toimia ennakoivasti. Tietyille luonnonolosuhteista riippuville toimialoille muutos voi olla hyvinkin suuri. Toisaalta muutoksesta syntyy myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Hallintakeinot: resilienssin lisääminen, organisaation valmistautuminen esim. Älykaupunki kaupunkilaisille- ja Ekosysteemisopimushankkeiden kautta sekä vastuullisten innovaatioiden tukeminen.

Yritysten toimintaan häiriöitä, jonka seurauksena verotulojen aleneminen

Komponenttien, raaka-aineiden, elintarvikkeiden ja energian toimitusvaikeudet ja hintojen jyrkkä nousu saattavat aiheuttaa nopeita muutoksia yritysten ja kaupan toimintakykyyn. Potentiaaliset hallintakeinot: rahoituksen ohjaaminen hankkeisiin, jotka tukevat paikallista komponentti- ja elektroniikkatuotannon kehittämistä.

Ammatillinen koulutus

Riskin lähde	Riski	Riskitaso	↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila
Kasvatavat hyvinvointierot ja palvelutarpeet	Nuoret syrjäytyvät yhteiskunnasta	16		Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa
Muuttuva turvallisuusympäristö	Turvattomuuden ja polarisaation lisääntyminen	16		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa
Työn murros	Työllisyys, työn- ja koulutuksen murros	12		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa
Palvelukehitys	Asiakaslähtöisyys ja asiakkuuden hallinta	12		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa
Osaaminen	Henkilöstön osaaminen	12		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa
Talouden rakenteellinen tasapaino	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen epävarmuus	12		Riittävä	Viskari Kirsi	Seurannassa
Henkilöstö	Henkilöstön hyvinvointi	12		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa
Talouden rakenteellinen tasapaino	Rahoittajan ohjaus	10		Kehitettävää	Viskari Kirsi	Seurannassa

Merkittävimpien riskien hallinta, keskeiset nostot

Ammatillisen koulutuksen riskiprofilia on päivitetty kevään 2023 aikana. Korkeimman tason riskit liittyvät nuorten syrjäytymiseen yhteiskunnasta, turvattomuuden ja polarisaation lisääntymiseen sekä työllisyyteen työn- ja koulutuksen murroksessa. Ammatillisen koulutuksen korkeimman tason riskit ovat merkittäviä, koko yhteiskuntaa koskevia kysymyksiä. Ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan vakaus ja ennakoitavuus sekä työvoimapula-alojen suuret koulutustarpeet suhteessa rahoitukseen vaativat jatkossakin vahvaa edunvalvontaa.

Nuorten työllistymispalveluiden lisäämisellä, yrittäjävalmiuksien tukemisella, opiskelukuntoisuuden varmistamisella sekä nivelvaihteen yhteistyön kehittämällä ja opiskeluhuollon uusien yhteistyörakenteiden ja suunnittelun vahvistamisella hallitaan nuorten yhteiskunnasta syrjäytymisen riskiä.

Turvattomuuden ja polarisaation lisääntymisen riskin hallintakeinoja ovat opiskeluhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistaminen, henkilöstön yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin kehittäminen, yhdenvertaisuuden vahvistaminen, oppimisympäristöjen kehittäminen sekä erilaisten turvallisuushankkeiden tuotosten käyttöönotto ja turvallisuusikäntöjen kehittäminen.

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Riskin lähde	Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila	↕
Työllisyydenhoito	Osaavan työvoimaa ei saada elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tarpeisiin	20	Kehitettävää	Saari Regina	Seurannassa	↗
Kasvatavat hyvinvointierot ja palvelutarpeet	Laajamittaisen maahanmuuton lisääntyminen	20	Kehitettävää	Rantanen Teppo	Seurannassa	
Muu	Palvelujen yhteensovittamista tarvitsevat asiakkaat jäävät vaille monialaista palvelua ja syrjäytyvät pysyvästi työelämästä. Työllisyyspalvelut ja kotoutumispalvelut eivät pysty tekemään omaa osuuttaan asiakasprosessista ilman hyvinvointialuetta.	20	Kehitettävää	Saari Regina	Seurannassa	↗
Globaalit ilmiöt	Start up -yritysten kasvu kääntyy voimakkaaseen laskuun Tampereen alueella	16	Kehitettävää	Impiö Irene	Seurannassa	
Sidosryhmä- ja yritysysteistyö	Ekosysteemisopimuksen rahoitus ei toteudu suunnitellusti	12	Kehitettävää	Impiö Irene	Seurannassa	↗

Merkittävimpien riskien hallinta, keskeiset nostot

Työllisyys- ja kasvupalvelut -palveluryhmän riskiprofiili on päivitetty toukokuussa 2023. Korkeimman tason riskit liittyvät osaavan työvoiman saatavuuteen, hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksiin monialaista palvelujen yhteensovittamista vaativien asiakkaiden osalta, yritysten toimintaympäristön muutoksiin sekä riskiin laajamittaisen maahanmuuton lisääntymisestä. Tätä riskiä kasvattavat myös erilaiset ilmastokriisit ja globaalit häiriötilanteet. Laajamittaisen maahantulon uhka-arviota seurataan viranomaisyhteistyössä ja laaja-mittaisen maahantulon valmiussuunnitelma on valmistelussa.

Osaavan työvoiman saatavuutta edistetään sillä, että kohtaantopalvelut ja työnvälitys ovat työllisyys- ja kasvupalvelujen koko toiminnan kärki sekä ekosysteemisessä kumppanuudessa mm. koulutuksenjärjestäjien, palveluntuottajien, henkilöstöpalveluyritysten ja työnantajien kanssa.

Hyvinvointialueen yhdyspintojen toimivuus on kriittisen tärkeää mm. työttömyysasteen kehityksen, TE-palvelu-uudistuksen rahoituspohjan, työttömyysturvamenojen, työllisyys- ja kotoutumispalvelujen toimintaedellytysten sekä asiakkaiden palvelutarpeen mukaisten palvelujen saatavuuden kannalta. Tavoitteena on sopia yhteistyörakenteista ja toiminnallisesta yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa sopimuksin. Yhdyspinnan ongelmat on viety hyvinvointialueen johdon ja päätöksentekijöiden tietoon.

Maailmanlaajuisesti start up -yritysten määrät ovat kääntyneet laskuun globaalien kriisien vuoksi. Tampereen alueella riskiä pyritään ehkäisemään strat up –allianssin ja -palvelujen kehittämällä. Ekosysteemisopimusten toteutumista edistetään erilaisten rahoitusinstrumenttien tehokkaalla ja suunnitelmallisella hyödyntämisellä.

Lukiokoulutus

Riskin lähde	Riski	Riskitaso	↓	Nykyinen hallinta	Omistaja	Riskin tila
Palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit	Lukiokoulutuksen saatavuuden varmistaminen	16		Kehitettävää	Aalto Mari	Seurannassa
Muuttuva turvallisuusympäristö	Syrjäytyminen nuorten keskuudessa lisääntyy	12		Kehitettävää	Järvelä Olli	Seurannassa

Merkittävimpien riskien hallinta, keskeiset nostot

Lukiokoulutuksen riskiprofilia on päivitetty kevään 2023 aikana. Korkeimman tason riskit liittyvät lukiokoulutuksen saatavuuden varmistamiseen. Tampereen kaupungin väestön kasvu luo huomattavaa tarvetta lukiokoulutuksen opiskelijapaikkojen kasvattamiseksi. Lisäksi nuorten hyvinvointi on heikentynyt huomattavasti, joka pahimmassa tapauksessa saattaa johtaa syrjäytymiseen yhteiskunnasta ja sitä kautta jopa erilaisten ääri-ilmiöiden ilmaantumiseen. Kuten ammatillisessa koulutuksessa, myös lukiokoulutuksessa korkeimman tason riskit ovat merkittäviä, koko yhteiskuntaa koskevia kysymyksiä.

Lukiokoulutuksen saatavuuden varmistaminen

Saatavuuden varmistamiseksi on päivitetty lukiokoulutuksen palveluverkkoselvitys touko-kesäkuussa 2023, jossa otetaan huomioon lukiokoulutuksen opiskelijapaikkojen kasvun tarve.

Syrjäytyminen nuorten keskuudessa lisääntyy

Erilaisten yhteisöllisten toimintatapojen jalkauttaminen oppilaitoksiin.